Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 267. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 8-го ГРУДНЯ 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 8, 1978 No. 267. VOL. LXXXV.

„ПРАВА ЛЮДИНИ Є ДУШЕЮ НАШОЇ МІЖНАРОДНОЇ ПОЛІТИКИ, БО ПРАВА ЛЮДИНИ Є ПРЯМО ДУШЕЮ НАШОГО ІСНУВАННЯ ЯК НАЦІЇ" — ЗАЯВЛЯЄ ПРЕЗИДЕНТ КАРТЕР

ОБОРОНА ПРАВ УКРАЇНИ — БУЛА ГАСЛОМ СЕСІЇ СФУЖО

Ню Йорк (Дора Рак) — Напередодні третього Світового Конгресу Вільних Українців і користаючись з приїзду делегатов на цей Конгрес, Світова Федерація Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) відбула свої наради в днях 19-21 листопада 1978 року. Дводенні ділові засідання поширеної Управи завершено програмовою Третьою Світовою Сесією, проведеною під гаслом „Оборони Прав України" та для відзначення тридцятиліття існування Федерації.

На нарадах Управи було присутніх 35 осіб, а на Світовій Сесії — 88 осіб, що й вказує на зацікавлення жінок справами СФУЖО і громадською проблематикою. Теперішній склад Федерації, що є надрядною координаційною установою, начисляє 19 організацій в таких країнах: Австралія, Австрія, Америка (ЗСА), Аргентина, Бельгія, Бразилія, Велика Британія, Венесуеля, Франція, Канада і Німеччина. Управа СФУЖО, поудована на засаді репрезентації організацій, має 26 членів та одинадцять додаткових представниць і діє під проводом президента Лідії Бурачинської. Почесною головою є Стефанія Савчук, котра також є другим заступником президента СКВУ.

Третя Світова Сесія в дні 21-го листопада 1978 року ділилася на дві частини. Ранню сесію призначено на панель на тему „Нові способи оборони політичних в'язнів", в якім узяли участь молоді жінки-членки складових організацій, а саме Ольга Гнатейко від Союзу Українок Америки, Лариса Лозинська-Кий від Об'єднання Жінок ОЧСУ та Зоряна Луцька, що заступає Комотет Оборони В. Мороза у Філядельфії.

Панель попередено вступним словом голови СФУЖО Лідії Бурачинської, яка відкрила Сесію і підкреслила потребу, щоб жіноцтво зактуалізувало свою діяльність в напрямі оборони прав України і підтримки та помочі правозахистному рухові. По цій лінії й проходив панель, при чому поодинокі панелістки подавали конкретні сугестії і пропозиції як переводити різні акції, даючи перегляд дотеперішніх успішних заходів. Більше уваги треба звертати на інформування нашої громади про в'язнів, про їх переконання та відношення до руху опору, часто на підставі їхніх власних писань, а також ширити інформації про рух опору серед урядових чинників і їм подавати наші домагання, — за словами панелісток, опертих одначе лише на досвіді в ЗСА. Модераторка Наталія Пазуняк, затупниця голови СФУЖО, підсумувала головні думки доповідей та дискусії між панелістками.

З панелем пов'язана була тематично наступна доповідь Уляни Целевич, голови ОЖ ОЧСУ, під наголовком „Наша оборона України". Покликаючись на постанови міжнародних договорів, Декларації Прав Людини і додаткових конвенцій, доповідачка обосновувала слушність і легальність домагань українського народу, кладучи натиск на оборону національних прав поруч з людськими правами. Заходи в цім напрямі вимагають солідної підготовки і постійного слідкування за подіями на міжнародному форумі та участи у стосовних конференціях, зокрема на конференції Комісії Прав Людини, що має невдовзі відбутися в Мадриді.

Пополуднева частина мала характер святочної церемоніяльної сесії, полученої з процесією організаційних прапорів, вибором почесної президії та складанням привітів. Довшу промову на тему тридцятиліття СФУЖО сказала Віра Бучинська, заступниця голови СФУЖО та редакторка квартальника „Наша дорога" в Канаді. Начеркнувши проглядно історію Федерації і її працю на протязі 30-ти років п-і Бучинська затрималася на важливих актуальних проблемах, яким Управа СФУЖО мусить присвятити багато уваги. На першім пляні є справа задержання української ідентичности на поселеннях, що причиняється до сповільнення асимі-

(Закінчення на стор. 3)

Єгипет зірвав дипломатичні зв'язки з Болгарією

Каїр, Єгипет. — Єгипетський уряд зірвав дипломатичні зв'язки з Болгарією після дивного епізоду, який розпочався сваркою власника будинку, тобто болгарського амбасадора, з мешканцем будинку і втручанням у цю „сварку" єгипетської поліції, яка, з доручення своїх зверхників, а як пізніше виявилось і з дозволу самого президента Анвара ель-Садата, увійшла до будинку болгарської амбасади. Поліція знайшла там зброю, з якої, до речі, стріляв до єгиптян на вулиці один із співробітників амбасади, ув'язнила одного урядовця за потурбування єгипетської жінки і навівши порядок, залишилась в будинку та перед будинком амбасади для охорони і проти дальших евентуальних випадків.

Болгарський уряд, довідавшись про випадок, наказав єгипетському амбасадорові і його співробітникам опустити столицю Болгарії, Софію, а Каїр у відплату за це зірвав дипломатичні зв'язки з Болгарією. Болгарського амбасадора до Єгипту Георгія Владікова покликано до міністерства закордонних справ і передано йому рішення єгипетського уряду. Владіков в свою чергу заявив єгипетським чинникам, що він одержав від свого уряду зарядження повернутися до Болгарії.

Єгипетський президент Анвар ель-Садат і його уряд спочатку бажали полагодити справу шляхом переговорів на міністерському рівні, але коли Болгарія наказала єгипетським представникам залишити Софію, Садат рішився на драстичний крок зірвання дипломатичних зв'язків. В офіційній заяві єгипетського уряду сказано, що болгарські дипломати порушували дипломатичні правила, встановлені Женевською Конвенцією.

Політичні спостерігачі відмічують, що ціла афера „сварки", нападу болгарського урядника на єгипетських жінок й інші пов'язані з цим конфліктом випадки, мусіли бути раніше кимсь підготовані, щоб довести до відкритого конфлікту Болгарії з Єгиптом, що йде по лінії пропаганди, що її ведуть комуністичні держави проти президента Садата за його старання допровадити до підписання сепаратного мирового договору між Єгиптом і Ізраїлем.

ДОРАДНИКИ БІЛОГО ДОМУ ПОДІЛЕНІ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ ВІЙСЬКОВОГО БЮДЖЕТУ

Вашінгтон. — Як завважують політичні аналітики, в дебатах під час виготовлення оборонного бюджету ЗСА серед найближчих дорадників президента Картера закроюються дві окремі групи, які мають діяметрально відмінні погляди щодо цієї справи.

Як відомо, секретар оборони Гарольд Бравн запропонував, за згодою президента Картера, новий оборонний бюджет в сумі 124 більйони долярів, тобто на три відсотки вищий як минулорічний, враховуючи вже інфляційний фактор. Проєкт Бравна піддержують дорадники президента Картера, Гамільтон Джордан і Джералд Рафшун, як рівнож державний секретар Сайрус Венс і дорадник в справах національної безпеки д-р Збігнєв Бжезінські. В опозиції до підвищення бюджету є асистент президента Картера для внутрішніх справ Стюарт Ейзенстат, а до нього долучують секретар здоров'я, освіти й суспільної опіки Джозеф Каліфано та Джеймс МекІнтайр, директор бюджету.

Опоненти підвищення оборонного бюджету, який становить 25 відсотків загального бюджету, побоюються, що збільшення видатків на зброєння ЗСА може причинитись до гострого обмеження федеральних фондів на різні суспільно-економічні програми. До речі, група негритянських лідерів вже відвідала президента Картера в понеділок, 4-го грудня, висловлюючи затурбовання можливими обмеженнями фондів на деякі програми, а то й цілковите їх скасування. Запевнення президента Картера, що так не станеться не задоволило їх.

Згідно з твердженнями речників уряду президента Картера, прихильники підвищення оборонного бюджету керуються політичними й стратегічними мотивами. Вони вважають, що зростаючий дух консерватизму в ЗСА головно спричинився до того, що в недавніх опитах більшість американців заявилась за збільшенням оборонного бюджету. Крім цього вони вважають, що встановлення відносно високого оборонного бюджету є доброю запорукою прихильної настанови деяких консервативних сенаторів щодо договору з СССР в справі обмеження стратегічної зброї САЛТ -ІІ.

Сайрус Венс і Збігнєв Бжезінські обстоюють конечність підвищення оборонного бюджету з уваги на раніше зобов'язання в цій справі країнам Північно-Атлантицького Союзу (НАТО), що видатки на оборону ЗСА будуть збільшені у фіскальному 1980 році на 3 відсотки. Цим приреченням уряд ЗСА мав намір спонукати уряди країн НАТО зробити відповідні підвищення у своїх бюджетах і в цей спосіб скріпити оборонну потужність Західної Европи.

Один із неназваних речників уряду ЗСА рівнож вказав на загальне затурбовання західніх країн постійним зростом мілітарної потужности Совєтського Союзу та встряванням Москви в справи країн африканського континенту. Він додав, що якщо уряд ЗСА не підвищить оборонного бюджету, то це „може створити поважні проблеми у відношенні до наших союзників і на внутрішній арені". Президент Картер має вирішити справу оборонного бюджету до трьох тижнів.

Венс відвідає Єгипет і Ізраїль в справі приспішення переговорів

Вашінгтон. — Президент Джіммі Картер, затурбований застоєм у мирових переговорах поміж Єгиптом та Ізраїлем, рішив вислати державного секретаря Сайруса Венса на розмови з президентом Анваром ель-Садатом і прем'єр-міністром Менахемом Бегіном. Венс, який мав взяти участь в нарадах міністрів закордонних справ держав Північно-Атлантійського Союзу (НАТО) в Брусселі, має відлетіти з Вашінгтону в п'ятницю, 8-го грудня увечері, і задержавшись на один день в Лондоні, прибути в неділю до Каїру.

Речники Білого Дому заявили, що С. Венс повинен повернутися до ЗСА в половині наступного тижня, але не виключається можливости, що він залишиться довше, подорожуючи поміж Каїром та Єрусалимом, якщо будуть навіть мінімальні шанси на успішне заключення переговорів. В загальному, особи близькі до президента Картера не покладають багато надій на можливості усунення застою Венсом і вважають, що залежне чи вдасться підписати договір до узгідненої всіми сторонами дати 17-го грудня ц. р.

Хоча проєкт договору поміж Єгиптом й Ізраїлем має кілька спірних точок, які ще не вдалось наладнати, фактично точкою, що привела до теперішнього застою, є стаття ч. 6. Її включено в проєкт на вимогу Ізраїля і в ній сказано, що договір поміж Єгиптом й Ізраїлем має мати першенство над усіми іншими договорами. У заміну за цю концесію Ізраїлеві, яку, до речі, скритикували уряди деяких арабських держав, президент Садат вимагає включення в договір дефінітивної дати надання автономних прав палестинцям, які проживають на окупованих Ізраїлем територіях біля Гази й на західньому побережжі ріки Йордан. Власне для цього спірного питання секретар Венс шукатиме розв'язки під час своєї поїздки. Коли йому не вдасться зрушити переговорів з мертвої точки, президент Картер правдоподібно запросить Садата і Бегіна на другу рунду розмов в Кемп Дейвіді — твердять речники Білого Дому.

ЛЯЛЬКОВИЙ ТЕАТР В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк (О. Ю.). — Ляльковий Театр 83-го Відділу СУА під керівництвом п. Олі Гацької ставитиме в неділю, 10-го грудня ц. р., в Академії св. Юра в Ню Йорку о год. 2-ій і 5-ій по пол. виставу за І. Багряним „Казку про лелек і Павлика мандрівника". Це рідкісна нагода всім, які мають малих дітей, дати їм можливість почути і побачити гарну казку в українській мові.

Прем'єра цієї вистави відбулася в жовтні, тепер ці вистави включені в програму „Тижня слов'янських культур", що саме проходить в Ню Йорку.

СССР І АФГАНІСТАН ПІДПИСАЛИ 20-РІЧНИЙ ДОГОВІР ПРИЯЗНІ

Москва. — Афганістан і Совєтський Союз у вівторок, 5-го грудня ц. р., поминімо раніших сумнівів багатьох політичних спостерігачів і дипломатів, підписали 20-річний договір приязні і співпраці в економічній і військовій ділянках. Договір передбачає скріплення і поширення дотеперішньої співпраці між обома країнами, які мають спільний 1000-милевий кордон і багато спільних інтересів, — твердить совєтське пресове агентство ТАСС, інформуючи про підписання договору. На думку деяких дипломатів в Москві, договір значно закріпить совєтські впливи у цій економічно слабо розвиненій країні і скріпить прокомуністичний режим Ноора Мохаммеда Таракі, який прийшов до влади в часі кривавого перевороту в квітні ц. р.

Афганістан вже раніше був дуже залежний від СССР з огляду на його безпосереднє сусідство з СССР і афганістанці не могли обійтись без торгівлі з совєтами і без постачання совєтської зброї для армії Афганістану.

Тому, що Афганістан сусідує з Іраном, Китайською Народною Республікою і Пакістаном, пересунення в цьому терені балянсу в користь Совєтського Союзу викликало деяку турботу у Вашінгтоні. Раніше совєтські газети перестерігали Білий Дім перед можливою військовою інтервенцією ЗСА в Ірані, бо така інтервенція, мовляв, була б безпосередньою загрозою для СССР. Коментатори твердять, що уряд СССР тоді мав на увазі також Афганістан, інфільтрація якого ведеться вже там від часу перебрання влади прокомуністичними силами.

Совєтсько-афганістанський договір підписали Леонід Брежнєв, генеральний секретар ЦК КПСС і голова Президії Верховної Ради СССР, і прем'єр-міністер Таракі після дводенних інтенсивних розмов між делегаціями СССР і Афганістану. Після підписання договору, совєтські чинники влаштували для афганістанської делегації парадний обід в Кремлі, на якому виступали з промовами прем'єр Мохаммед Таракі і „президент" Брежнєв, який зокрема відмічував, що відтепер совєтсько-афганістанська дружба матиме навіть „кращий характер".

Підкреслюючи важливість військових союзів, Брежнєв, який правдоподібно мав на думці останню конференцію Варшавського Пакту, заявляв, що „ми не повинні послаблювати своєї оборонної сили в обличчі зростаючого мілітаризму в імперіялістичних державах світу, не зважаючи на демагогічні заяви деяких осіб". Дипломати роблять висновок, що Брежнєв мав мабуть на думці заяви румунського президента Ніколає Чаушеску, виголошувані ним на сесії Центрального Комітету румунської Комуністичної партії вже після відбуття нарад Варшавського Пакту і відмови Румунії підвищити оборонний бюджет та підпорядкувати румунські військові з'єднання під командування „чужих генералів".

Совєтський договір з Афганістаном — це вже сьомий з черги такий договір з економічно відсталими державами. Перед тим такі договори підписано з Анголею, Мозамбіком, Іраком, Індією, В'єтнамом і Етіопією.

Сахаров обвинувачує КҐБ в крадежі

Москва. — Д-р Андрей Сахаров, відомий російський фізик-дисидент, який в 1975 році був нагороджений Нобелівською премією миру, обвинуватив агентів КҐБ у вломі до його помешкання і крадежі книжок, вартісних документів та предметів особистого вжитку.

„Це нова фаза в кампанії переслідування, застрашування і погроз проти мене, моєї родини і моїх приятелів", — заявив д-р Сахаров західнім кореспондентам, запросивши їх до свого помешкання в суботу, 2-го грудня, три дні після вломy.

Д-р Сахаров сказав, що вломники вкрали копії майже всіх опублікованих ним в цьому році документів, копії його листування з приятелями й декілька неопублікованих статтей. Рівнож пропав 68-сторінковий рукопис з деякими досі неопублікованими автобіографічними даними і неопублікований лист до Леоніда Брежнєва.

У ЛМКЛЮБІ — ДОПОВІДЬ ПРО ІІІ СКВУ

Ню Йорк. — У п'ятницю 8-го грудня ц. р., о год. 7-ій вечора, тут у приміщенні Літературно-Мистецького Клюбу, старанням Спілки Українських Журналістів Америки і цього ж Клюбу, відбудеться доповідь ред. Івана Кедрина на тему: „Світла і тіні Третього СКВУ". Після доповіді — дискусія.

Президент Картер промовляє в Білому Домі під час відзначення 30-річчя Універсальної Декларації Прав Людини. Справа — д-р Збігнєв Бжезінські, дорадник Білого Дому щодо справ крайової безпеки.

Вашінгтон. — „Поки я є Президентом, уряд З'єднаних Стейтів буде продовжувати змагатися за поліпшення стану прав людини в цілому світі. Ніяка сила в світі не спроможна здержати нас від цього зобов'язання", — сказав президент Джіммі Картер у середу, 6-го грудня, під час спеціяльної церемонії в Білому Домі, якою відзначено 30-ту річницю підписання Універсальної Декларації Прав Людини Об'єднаними Націями, додаючи, що „права людини є душею нашої міжнародної політики — і я кажу це з переконанням — бо права людини є прямо душею нашого існування як нації".

Промовляючи перед законодавцями, представниками етнічних груп, між ними представниками української громади в ЗСА, та репрезентантами організацій, діяльність яких присвячена обороні і поширенню прав людини в усіх країнах світу, президент Картер підкреслив, що уряд ЗСА „не вагатиметься висловити наше обурення" тим урядам, які продовжують постійно порушувати права людини, додаючи, що „не будемо вдавати, що їх поступування не матиме впливу на наші взаємовідносини."

Президент підкреслив, що представники американського уряду, — „чи то урядовці з Державного департаменту, чи Департаментів торгівлі, сільського господарства чи оборони", — мають до відома урядам всіх країн, що „права людини відіграють важливу ролю відносно якости наших зв'язків з тими державами".

Промовляючи після виступів державного секретаря Сайруса Венса, головного дорадника Білого Дому щодо крайової безпеки д-ра Збігнєва Бжезінського, Патриції Деріен, асистента державного секретаря в ділянці

(Закінчення на стор. 4)

ПІД ЧАС ЗУСТРІЧІ ПРЕЗИДЕНТА КАРТЕРА З ГЕН. ГРИГОРЕНКОМ

Як уже інформовано раніше, президент Джіммі Картер і ген. Петро Григоренко виступали з промовами на крайовій конвенції робітничої спілки Об'єднаних Сталеварів, яка відбулася в Атлантік Сіті, Н. Дж., в тижні від 18-го до 22-го вересня ц. р. Президент Картер промовляв у середу, 20-го вересня, а ген. Григоренко в четвер, 21-го вересня. Після свого виступу президент Картер зустрінувся з ген. Григоренком, запевняючи його, що уряд ЗСА і він особисто продовжуватиме обороняти права людини в країнах за „залізною заслоною". Ген. Григоренко вітав Президента в імені Української та Московської груп сприяння виконанню Гельсінкських Угод. Він звернувся до Президента українською мовою, а його слова на англійську мову перекладав Роман Купчинський. Недавно ген. Григоренко одержав фото з цієї зустрічі від президента Картера з його особистими побажаннями. Ген. Григоренко — це перший член правозахисного руху в СССР, з яким президент Картер дозволив себе зфотографувати.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

РЕДАҐУЄ КОЛЕҐІЯ У СКЛАДІ (поазбучно):
Любов Коленська, Володимир Левенець, Зенон Снилик, Василь Тершаковець (тепер виконуючий обов'язки голови Колеґії) і Євген В. Федоренко.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Загроза з Куби

Кілька тижнів тому речники уряду президента Джіммі Картера у розмовах з журналістами підтвердили, що Куба одержала совєтські новочасні джетові літаки типу МІҐ-23, але заявили, що ці літаки, мовляв, правдоподібно не матимуть спроможности виконати атомовий напад на З'єднані Стейти Америки і що Державний департамент тепер перевіряє звідомлення військової розвідки, чи постачання Совєтським Союзом модерних джетових літаків комуністичній Кубі не представляє собою порушення американсько-совєтського порозуміння з 1962 року, яке забороняє доставу офензивної зброї на Кубу. Представники уряду ЗСА відмовились входити в подробиці цієї справи, але вони не заперечували самої інформації, яку опісля підтвердили також речники Пентагону, кажучи, що від якогось часу над Кубою пролітають, патролюючи прибережні води острова, дуже ефективні совєтські військові літаки МІҐ-23, яких раніше на Кубі не було.

Виглядає, отже, що 16 років після скандальної компромітації Совєтського Союзу з ракетами на Кубі і відтягнення тієї зброї на гостру вимогу тодішнього президента Джона Ф. Кеннеді, комуно-московські диктатори вирішили випробувати настанову теперішнього президента Джіммі Картера, реакцією якого, як пише американська преса, була покищо здержливість, з метою дати можливість Москві заперечити цю вістку про приявність джетових літаків на Кубі. Білий Дім навіть старався „приховати'' цю інформацію від американського народу, щоб запобігти поширенню антагонізму, як теж відвернути тимчасово увагу від загрози, щоб дати урядові можливість зайняти до цієї нововитвореної ситуації кваліфіковане становище.

Від того часу деякі пов'язані із совєтськими джетами справи стали ясними: літаки типу МІҐ-23 не тільки є спроможні нанести атомовий удар на ЗСА, але вони можуть пролітати без приземлення 1200 миль в одну сторону, наприклад, до Гюстону в Тексасі, Сан Люїс, Атланти, Річмонду, Вашінгтону; можуть зводити повітряні бої при допомозі точних ракет, якщо потрібно, то з атомовими головками; можуть становити дуже ефективну оборону острова, а головне, бути пострахом для слабодухів в Америці і вносити моральний розлад в американське суспільне життя.

Невідомо, чому ці факти не видвигнули президент Картер та його найближчі співробітники, відповідальні за безпеку країни, як теж і Пентагон. Відомо натомість, що комуно-московські імперіялісти зі свого боку робили і роблять все можливе, щоб „успокоїти'' Білий Дім і американську спільноту, що, мовляв, „немає жадної небезпеки для Америки''. Андрей Громико, міністер закордонних справ СССР, особисто запевняв Державний департамент, що ЗСА не мають чим турбуватися, бо станціоновані на Кубі літаки, мовляв, не можна зараховувати до офензивної зброї, бо вони нібито мають тільки оборонні цілі. Після заяви Громика з Білого Дому наспіла дивна вістка, що „ми не маємо доказів, що на Кубі знаходиться атомова зброя''. Це небезпечна „розв'язка'' цілої справи. Джон Кеннеді деякий час пробував стосувати цю тактику відносно Хрущова, який запевняв його, що ракети „не є оперативні''. Тому цілком слушно Вілліям Сефаєр, колюмніст „Ню Йорк Таймсу'', запитує, чи часом президент Картер не міняє остаточного домовлення Кеннеді з СССР, у якому говориться, що на Кубі не сміє бути жадної атомової зброї.

Американським політикам слід би вдуматися глибше у слова заступника прем'єр-міністра Китайської Народної Республіки Тенг Гсіао-пінга, який в інтерв'ю недавно заявив, що комуно-московським лідерам, чи як він називає їх, „соціял-імперіялістам'', не можна вірити навіть тоді, якщо з ними ЗСА підпишуть договір про обмеження стратегічної зброї. Присутність совєтських літаків на Кубі, яка знаходиться 90 миль від берегів ЗСА, є дуже рисковною справою, яку треба трактувати значно серйозніше, щоб відвернути не тільки саму атомову загрозу, але також моральний натиск на американський нарід з боку комуно-московських імперіялістів.

Микола Лівицький

ДО ПИТАННЯ ДРУГОЇ КОНЦЕПЦІЇ

[1]

„Свобода з 17-го листопада ц. р. видрукувала відповідь УДРуху на проголошені „Принципи української зовнішньої і внутрішньої політики'' Консультативної Комісії Уряду УН-Республіки і революційної ОУН. Я не підписував цих „принципів'' і не брав безпосередньої участи у їхньому випрацюванні, але був поінформований про їх зміст і буз згоден з їх оголошенням. Тому хотів би висловити кілька думок щодо відповіді УДРуху.

Звичайно, кожний має право критично ставитися до „принципів'', а тим більше до окремих формулювань, які, може, могли би бути висловлені трохи інакше. Це справа індивідуального підходу до тих чи інших справ авторів проголошених принципів. Проте, у відповіді УДРуху з одного боку накидається авторам принципів думки, яких вони зовсім не мали на увазі висловити і не висловлювали, а з другого боку подаються тези, яких, на мою думку, не можна вважати за альтернативу, а за повну протилежність і заперечення принципів.

Авторам принципів інкримінується, що вони вважають свої принципи незмінними, алеж, мовляв, „політика — це мистецтво можливого''. Не треба бути аж таким начитаним, щоб не признати думці Бісмарка про політику, як мистецтво можливого, повну рацію. Але автори принципів аж ніяк не твердять, що в тактиці чи в окремих політичних потягненнях все має бути незмінним. Вони вважають за незмінну засаду боротьби за незалежну і суверенну українську державу, а також ті окремі принципи, які з цієї засади випливають.

Далі УДРух закидає авторам принципів, що вони привласнюють право для Уряду і ОУН „забезпечити українську націю політичним керівництвом'', мовляв, це політичне керівництво належиться тим, які сьогодні перебувають на батьківщині. Яким чином УДРух доходить до такого незгідного з дійсністю твердження? У принципах лише сказано, що завдання української внутрішньої політики є „забезпечити організацію керівництвом та спрямувати її на фронт визвольної боротьби''. Але ні словом не згадано про те, що це „керівництво'' має складатися із нинішніх діячів Уряду УНРеспубліки чи революційної ОУН. Чи УДРух висловлюється, взагалі, проти політичного керівництва і вважає,що визвольна боротьба має провадитися якимось анархічним способом? Колись Масарик і Бенеш приїхали до Чехо-Словаччини з еміграції, а Пілсудський — до Польщі з німецької в'язниці. Але то були інші часи. В обставинах „залізної заслони'' це, власне, на батьківщині має вилонитися оте політичне керівництво, а ми можемо до нього хіба прилучитися. Коли йдеться про мене особисто, то я вже давно у якомусь виступі чи в якійсь статті говорив про те, що ми з еміграції не маємо чого претендувати на провідну ролю і що ця роля припаде напевно Морозенкам або Чорноволенкам (уживаючи подібних до реальних осіб прізвищ), які діють в умовах перебування на батьківщині (хоч тепер вони сидять у в'язницях).

Автори „альтернатив'' з УДРуху твердять, що Урядові і революційній ОУН „особливо залежить на тому, щоб не було в тій боротьбі (себто українській визвольній боротьбі — М. Л.) марксистів''. Це свідоме перекручення. Марксизм сьогодні — це дуже розлегле поняття. Одні соціялістичні партії зовсім відцуралися марксизму, інші його змодифікували згідно засад демократичного соціялізму, ще інші додали до марксизму вислів „ленінізм''. Автори принципів ніде не говорять про марксизм чи марксистів, але двічі відкидають „марксистсько-„ленінські'' тенденції чи „марксизм-ленінізм''. Зате, закликаючи до „консолідації всіх українських безкомпромісових самостійницьких сил'', вони тим самим висловлюються за притягнення до участи у визвольній боротьбі людей і організацій різних переконань і різних ідеологій.

УДРух заявляє, що Уряд і ОУНр висловлюються проти боротьби за права людини, а він (УДР) є за продовження цієї боротьби. Це не відповідає правді. В окремих заявах чи в конкретних потягненнях і Уряд УНРеспубліки і,оскільки нам відомо, ОУНр ставляться до борців за права людини в Україні і серед інших народів СССР, як до героїв, які виконують надзвичайн корисні й відважні завдання. У принципах дослівно висловлюється таку думку, що визвольна боротьба нашого народу ведеться „за розвал російської імперії і за відновлення суверенної соборної української Держави, а не тільки за людські права, виборення яких в імперії є фікцією і самообманом поневоленого народу''. Це зовсім щось інше! Чи УДРух вважає, що в сучасній російсько-совєтській імперії є вигляди на виборення людських прав? Цього не вважають і ті борці за людські права в Україні, яких арештують і замикають у в'язницях, депортують до концтаборів чи замикають у психушках, хоча вони виступають в обороні людських прав у межах совєтських конституцій.

УДРух вважає, що українські поселенці повинні входити в життя країн свого поселення, займати там різні становища і допомагати з цих становищ Україні. Чи ми не вважаємо, що все це потрібне? Дещось подібного можна вичитати в принципах? УДРух закидає п. Я. Стецькові, ніби він закликав українців не приймати громадянства чужих держав. Ми про це не чули. Чи хтось вимагав колись від уродженого в Канаді сен. Юзика, щоб він зрікся свого канадського громадянства! Не доводьмо справ до абсурду!

[Продовження буде]

К. Крупський

ЗАБРОНЗОВУЮТЬ КУЛЬТ ОСОБИ БРЕЖНЄВА

(2)

Треба визнати, що в названій книжці про Брежнєва запримічується першорядну пропагандивну техніку і всебічне використання політичного досвіду на широку скалю. В подібних книжках про попередників ще виходило назовні те, що диктатори борсалися з проявами націоналізму поодиноких народів совєтської імперії. Місцями, з них виставляв роги великоросійський шовінізм та імперіялізм. І сліду не залишилося з таких проявів у книжці про теперішнього диктатора. Брежнєв — це вже втілення символу „совєтського народу'', за яким автори намагаються скрити хворобливе російське великодержав'я, яке росіянам диктує їхній історичний апетит. Не якість, а кількість заспокоювала і дальше заспокоює росіянина.

„Академіки'' добре подбали про те, щоб цю „біографічну'' книжку використати також для критики Заходу, а головно для критики ЗСА. Завдяки т. зв. „культурному обмінові'' між Совєтським Союзом і ЗСА, автори прекрасно зорієнтовані в усіх напрямках і труднощах господарської, внутрішньої та зовнішньої політики ЗСА. Треба мати на увазі те, що ціла книжка густо вкрита цитатами з промов і спогадів Брежнєва. Він уміло хвалить прихильну політику одних кругів ЗСА, а політику неприхильних кругів поміркована критикує.

Роблячи висновок із цілости книжки переконуємося в тому, що як Брежнєву, так і його кліці дуже залежить на мирному співжитті Совєтського Союзу з Америкою, але на ділі, це бажання співжиття не є ціллю, а є тільки засобом кремлівської політики. Про це виразно свідчать деякі вислови Брежнєва у книжці. Наприклад, при кінці книжки є вміщений текст промови Брежнєва, виголошеної з нагоди 60-ліття жовтневої революції. В цьому тексті знаходимо такі багатомовні слова: „Вміжчасі капіталізм чим раз більше виразно показує те, що він є спільнотою без будуччини. Його економіка заражена хронічною слабістю. Технологічний поступ витискає великі маси робітників з фабрик в такій кількості, яка грозить потрясенням цілої соціополітичної системи. Ціни зростають постійно, а інфляція залишається головною проблемою. Огидні політичні маніпуляції, корупція, надуживання влади, скандальні нарушення закону провідниками на найвищому рівні вибухають, як бомби, то в одній, то в другій країні, а це демонструє деградацію керуючої кляси. Рекордове число злочинів доповнює цей образ. Все це свідчить про те, що економічні і соціополітичні передумови для переходу до „соціялізму сягають високого ступня дозрілости''.

В книжці є більше подібних висловів Брежнєва, з яких видно, що політика співжиття — це той час, який працює на користь соціялізму-комунізму, бо „зогнилий Захід'' сам розпадається і тому Совєтський Союз вийде побідником без війни. Брежнєв не оминув нагоди, щоб в цій самій промові прикрити брехнею наготу того колоса, який на ділі є насильним зліпком з ворожо наставлених до Москви народів. Коли б Захід, а головно Америка, умів використати цей факт, то напевно, що він скоріше дочекався б розпаду цієї одинокої імперії у сьогоднішньому світі.

В іншому місці Брежнєв каже: „Таким чином побіда жовтневої революції була також побідою у боротьбі за національне визволення. Народи бувшої царської Росії перший раз дочекалися нагоди зробити історичної ваги рішення і права рішити свою власну судьбу. Вони, завдяки безкорисної допомоги російського народу, добровільно об'єдналися у могутній союзній державі, а в наслідок цього зажили новим життям''.

Здається, що коментарі є зайвими, бо усі ми добре знаємо той факт, як те „добровільне об'єднання'' відбулося. Навожу це для доказу, що Брежнєв у багатьох аспектах совєтської демагогії перевищає не тільки Хрущова, а перевищає навіть „батька'' Сталіна. Наприклад, він добре знає про те, що добре і мирне співжиття Совєтсь-

(Закінчення на стор. 3)

Ф. Любинецька

УКРАЇНСЬКЕ ШКІЛЬНИЦТВО НА ТЛІ ПРОБЛЕМ В АМЕРИКАНСЬКИХ ШКОЛАХ

IV

І треба тільки жаліти, що серед нас є такі батьки, які не посилають своїх дітей до українських шкіл, а що гірше, навіть їх звідтіля забирають. Як показує життя, майже всі ці діти втрачають зв'язок із своїм середовищем, а згодом із нього випадають, або й зовсім сходять на манівці.

Але одночасно ми не висловили деяких думок й про те, що ми хотіли б, щоб наші школи стали кращими, зокрема під оглядом українського мовлення, яке в сучасній нашій суспільно-політичній ситуації, висувається на тему дня.

Перш за все ми хотіли б чути із уст нашої молоді свобіднішу і кращу українську мову, а це у великій мірі залежить від вживання цієї мови поза шкільними годинами в самій же школі. Це відноситься до цілоденних українських католицьких шкіл, де мовою спілкування між деякими сестрами-вчительками і україномовними учнями є мова англійська. Не даймо зійти українській мові в тих школах до колишньої латини чи греки, що її ми вивчали 5-8 років в колишніх клясичних гімназіях по 4 години тижнево, але ніхто тією мовою говорити не вмів.

Ми хотіли б, щоб при зустрічі деяких священиків з батьками і їхніми дітьми звучала українська мова, а не як це водиться, з батьками священики говорять по-українському, а вже з їхніми дітьми, які також добре володіють українською мовою, говорять в присутності тих же батьків англійською мовою.

Ми хотіли б, щоб батьківські доми, які ще недавно говорили дома по-українськи, не переходили на англійську мову, а дітям, відповідно до хвилини наказували „говори по-українськи".

Ми хотіли б, щоб україномовні батьки зі своїми дітьми приходили до церкви на українські Богослужби з українськими проповідями, бо українське слово в устах священика має великий вплив на сприймання дитини.

Ми хотіли б, щоб у публічних виступах напр., у радіо молодь вела українські частини програми, а не їхні батьки, які молоді дають англійські частини програми, а тим більше такій молоді, яка добре володіє українською мовою.

Ми хотіли б, щоб у домівках молоді, на стінах яких висять написи „тут говориться по-українськи", до цього зарядження пристосовувались і виховники і батьки, які привозять туди своїх дітей. А то виховник каже своєму вихованкові „говори по-українськи", а сам говорить з іншим виховником по-англійськи. Мати, що привезла дитину на сходини з виховником говорить по-українськи, а до дитини каже „бі є гуд бой".

Ми хотіли б, щоб програми у всіх українознавчих школах були більше достосовані до сучасної хвилі і настільки гнучкі, щоб їх успішно можна було переводити в таких місцевостях, де існують українські католицькі школи (зокрема середні) зі своєю програмою з українознавства. Йдеться про те, щоб не повторятись.

І також не можна в програмах легковажити зацікавлення учня. Колись добрих кілька років тому на учительській конференції в Чікаґо впало з уст проф. Мирона Куропася слово „українолюбство". Це дуже важливе слово, що його ми в ніякому разі не повинні знецінювати і в підході до навчальних програм, і в підході до методів навчання. Життя пливе, змінюються умови і ми мусимо додержувати кроку.

Ми хотіли б, щоб відновити журнал „Рідна Школа", який довгі роки видавала Шкільна Рада УККА. Він був не тільки дуже добрим середником зв'язку між Шкільною Радою а школами, але також висвітлював не одну виховно-педагогічну проблему, та подавав і новий матеріял для використовування в школі.

Ми хотіли б, щоб наші братські союзи, які щороку приділяють студентам стипендії, звернули свої очі і на нашу середньошкільну молодь у всіх українознавчих школах. Український Народний Союз в цьому році започаткував стипендії для двох католицьких середніх шкіл (Ню Йорк і Детройт). Ми радіємо з цього. Але ми сміємо пригадати, що існують десятки українознавчих середніх шкіл (від 9-ої-12-ої кляс) у системі православної Шкільної Ради і Шкільної Ради УККА, які ми також мусимо підтримувати. В цих місцевостях, у яких діють українські цілоденні середні католицькі школи, українознавчі середні школи знаменито доповнюють програму з українознавства з тих предметів, що їх не вивчають в цілоденних школах (культура), а в цих місцевостях, де немає середнього цілоденного шкільництва, — це єдині школи, які подають нашим учням українознавство на середньому рівні. Всі ці школи добровільні, і їхні учні дуже заслуговують на стипендії.

Цих кілька думок піддаємо під розвагу всієї української громади, якщо вона хоче вдержати себе у майбутньому.

Усі на властивому рівні поставлені школи дають основи для майбутніх громадських робітників, але тільки українські школи промощують відповідний шлях для наших, українських працівників майбутнього.

(Кінець)

Микола Плав'юк

ДІЯ СКВУ У СВІТЛІ ПОТРЕБ УКРАЇНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ

(Доповідь на пленарній сесії III Конгресу СКВУ)

(3)

Основні елементи пляну праці СКВУ на чергових 5 років

1. Так як в останніх 5-ьох роках, дбати про те, щоб СКВУ використовував важливі події міжнародного чи світового характеру в пляні своєї дії. Наприклад, черговий рік нам конечно треба пов'язати з Роком Дитини, проголошеним Об'єднаними Націями. Подібно нам слід включатись і у всякі інші акції ООН чи міжнародні, ось хоч би наступні Олімпійські Ігрища, для того, щоб довести до загального відома українське становище в тих справах.

2. Продовжувати акцію за акредитацію СКВУ до різних агенцій ООН, змагаючись за позитивне полагодження нашого прохання бути допущеними до складу неурядових організєацій, які є визнані ООН.

3. Поширити дію „Вістей'', під цією назвою є акредитована ІС СКВУ до Бюра Публічної Інформації ООН, на терені агенцій ООН в Женеві чи ЮНЕСКО в Парижі.

4. Реорганізувати дотеперішню працю Комісій Прав Людини, узгляднюючи існуючі відносини в Україні, участь в нашій дії українських дисидентів та нові можливості і потреби, які можуть розвинутися в найближчих роках.

5. Підготовити всеукраїнську акцію за вживання української мови нашою спільнотою поза Україною та оборони українського народу в Україні проти насильної русифікації.

6. Належно використати в черговому етапі всі національні річниці для продовження акції за привернення державної суверенности українського народу (60-ліття соборности України, 100-ліття з дня народження С. Петлюри, 50-ліття голоду в Україні і т. д.).

7. Продовжувати співпрацю зі всіма світовими Конгресами, зокрема приязних нам народів, започатковану спільною акцією за деколонізацію СССР і поширювати круг нашої співпраці на всі народи, поневолені чи загрожені московським імперіялізмом.

8. Продовжувати тісну співпрацю з Українськими Церквами і дати їм всесторонньо піддержку в підготовчих заходах для українського відзначення Хрищення України. Дати на ділі вияви нашого зрозуміння ваги релігійного виховання молоді як в системі нашого шкільництва, так і в наших молодечих організаціях, яке, між іншим, мало б стати і допоміжним засобом для збільшення числа студентів теології, без яких не можна буде збільшити число українських священиків.

9. Розбудувати дію Інформаційної Служби СКВУ, яка у співпраці зі всією нашою спільнотою повинна б довести в цій каденції до започаткування оформлення Українського Документаційного Центру, який може діяти хоч би у співпраці з Українським Вільним Університетом, але який може стати в майбутньому центром студій української діяспори з одної сторони, а з другої — бути допоміжним для гідної відсічі неправдивим інформаціям чи клеветам, спрямованим як проти українського народу взагалі, так і його української спільноти поза межами України.

10. Бути допоміжним у праці Рад СКВУ, в тих секторах, які виявляють бажання координувати свою дію як на крайовому, так і світовому маштабах.

В додатку до Кооперативної Ради, Ради Культури, Суспільної Служби слід всесторонньо розбудувати дію Наукової Ради і взагалі допомогти як морально, так і матеріяльно, наприклад, СКВОР, Дошкіллю і Центральному Бюру Українських Подруж „МЕТА'', які всіми своїми способами змагаються за збереження української субстанції і її духового обличчя поза межами України.

11. Бути в тісному контакті із нашими організованими громадянами, зокрема в країнах, де українські поселення невеликі, допомогти їм інформаціями і матеріялами, які б з одної сторони допомогли їм на внутрішньому відтинку, а з другої — використати їхні може обмежені, але все ж таки існуючі можливості зв'язку з урядовими і громадськими чинниками країн їхнього поселення.

12. Продовжувати пропаґувати ідею внутрішнього культобміну мистецьких ансамблів між різними країнами, поширити її на збільшену виміну молоді, учителів, виховників, диригентів, які б через виміну досвіду і скріплення особистих знайомств і зв'язків скріплювали б на ділі, а не лише деклєративно, єдність української спільноти.

13. Розбудувати хоч напочаток, скромний, але вправно діючий осередок для активної протидії совєтській дезінформації, яка поширює серед нашої громади свої публікації і використовує всякі інші засоби для протиукраїнської дії. Ця протидія має бути не лише оборонною, але й також спрямованою на те, щоб вдаряти ворога нашими виявами і доводити доступними нам шляхами ці інформації в Україну.

14. Поширити видавничу діяльність СКВУ і в додатку до англо і франкомовних публікацій, видавати їх в інших мовах для збільшення засягу нашої дії серед наших проиятелів.

15. Для реалізації всіх цих плянів розбудувати систему добровільних працівників, зокрема з молодшого покоління, які погодилися б після закінчення своїх студій і перед початком своєї професійної кар'єри віддати один рік часу для добровільної, якщо це можливо, або за дуже мінімальну винагороду, праці серед нашої спільноти на громадському відтинку. Це дало б їм своєрідний вишкіл для майбутньої громадської діяльности в нашій спільноті, це скріпило б замітно видайність нашої праці і, правдоподібно, це був би один із успішних засобів підготови наших провідних кадрів, які прийшли б на зміну варти в нашій громаді.

Хтось запитає, чи такий проєкт дальшої дії СКВУ вистачає, і відразу відповідаємо, що є багато додаткових справ, які можна б включити в плян дії. Але немає сенсу накопичувати таких далекойдучих плянів, які ми зразу знаємо, що вони хоч потрібні, але нам непосильно їх виконати.

Можна також поставити запит, які фінансові засоби потрібні на виконання навіть цього пляну, запропонованого Вам під розгляд. Якщо фінансова господарка нововибраної Президії Секретаріяту СКВУ буде так точно контрольована, як це було в цій каденції, то цей проєкт праці можна вмістити в рамках 150 000 дол. річного бюджету на початку каденції, який в дальших роках буде зростати хоч би в пропорції до загальної інфляції, але працю СКВУ на чергові 5 років в заплянованих рамках можна б змістити в бюджеті 800 000 — 850 000 долярів. У цей бюджет не включені витрати в окремих справах наглої потреби, чи то у зв'язку з масовою еміграцією, якщо б така заіснувала чи окремими акціями, на які потрібні окремі засоби. Для ілюстрації наведу ось такий примір. Для нашої успішної інформаційної праці серед неукраїнських кіл потрібна нова карта України, яка не лише подавала б ті інформації, які є на картах, виданих в УССР, але яка подавала б інформації про етнографічний стан в Україні і тих українських землях, які тепер є поза УССР, і яка школярам вказувала б, що це Львів, а не Львов, Рівно, а не „Ровно'' і т. д. є назвами українських міст; яка вказувала б, що Басарабія є українською територією; що Пряшівщина, Засяння і Холмщина та Кубань є українськими територіями, які тепер не є в складі УССР. Маємо інформації, що наші науковці в Европі опрацювали матеріяли для такої карти України, але поява її узалежнена від наявности фінансів 30 000-40 000 долярів. Очевидно, що як цей, так і інші дуже важливі і цінні проєкти Президія Секретаріяту СКВУ хотіла б і повинна помогти реалізувати, але рішення в цих справах за Конгресом, який може схвалити такі бюджетові рамки, які дозволять на реалізацію таких проєктів.

(Закінчення на стор. 3)

ОБОРОНА ПРАВ УКРАЇНИ...

(Закінчення зі стор. 1)

ляції, а в зв'язку з тим — пекуча потреба зберігання української мови, культури і традицій. Дальшою необхідною справою є посилення інформативної служби про потреби України і це не лише на зовнішнім форумі при помочі зв'язків з чужинецькими організаціями, але й серед наших громад, щоб запобігти зобоятнінню — твердила доповідачка. Знову ж для скріплення позиції Федерації серед українського жіноцтва і їхніх організацій — вважає доцільним збільшити особистий контакт проводу СФУЖО з складовими організаціями частішими поїздками в терен. Порушила також п-і Бучинська питання статусу українських жінок серед української спільноти, де спостерігається брак рівних прав. Беручи до уваги, що жінки становлять біля 52 відсотків громади, то в консеквенції і їх репрезентації в центральних і краєвих організаціяз мусить збільшитися, про що належало б Управі СФУЖО подбати. Для прикладу подала, що в Секретаріяті СКВУ приділено жінкам всього п'ять (5) місць на більше чим 80 членів, те саме спостерігається і в інших організаціях, де співучасть жінок повинна зачинатися згори, а не обмежуватися до „муравлиної" праці на низах.

Незвичайною врочистю на цій сесії було проголошення Оксани Мешко, матері українського в'язня, Матір'ю Року 1978-1979, за її співдію в обороні національних і людських прав України, за ініціятивою Уляни Целевич, голови Комісії Оборони Прав України при СФУЖО. Символічний акт вручення грамоти, яку виконала Марія Винницька з Філядельфії, перевела Мирослава Ласовська-Крук, а грамоту буде зложено тимчасово в музеї в Торонто.

Згідно з наміченою програмою слідувала роздача спеціяльних грамот для тих осіб, що зложили значніші датки на цілі Федерації (100 або більше долярів) з нагоди 30-ліття. Таких грамот було 28 (також за проєктом Марії Винницької) і їх вручила скарбничка СФУЖО — Ліда Дяченко присутнім добродіям.

Атмосферу суцільности і організаційного пов'язання в Федерації підкреслили два привіти. Один передала Анна Баран від організацій Південної Америки, куди недавно відбула поїздку як організаційна референтка СФУЖО, і в їхнім імени вручила корсаж орхідеї голові СФУЖО. Зворушеній голові п-і Лідії Бурачинській зібрані відспівали „Многая Літа". Другий привіт передала Текля Мосора від Союзу Українок Аргентини.

На закінчення ухвалено резолюції, текст яких в'язався з кличем Світової Сесії — оборони прав України і національних та людських прав. Ці постанови були призначені для передачі на СКВУ, як дезидерати і рекомендації СФУЖО. Сесією проводила Наталія Пазуняк.

Крім членок Управи в Сесії брали участь делеґатки, які репрезентували такі організації: Союз Українок Америки — п'ять; на зміну брали участь пані: Л. Кіршак, О. Щурова, Л. Волинець, І. Чайківська, Х. Навроцька, Л. Гладка, М. Савчак; ОЖ ОЧСУ — дві делеґатки: Богданна Сидор і Марія Лозинська; УЗХ — одна делеґатка д-р Софія Карпінська; Об'єднання Українських Православних Сестрицтв — одна делеґатка (не вислано); ЛУКЖ Канада — одна делеґатка М. Колодій; Організація Українських Жінок Великої Британії — дві делеґатки, приїхала Люба Фостун; Організація українських жінок „Відродження" (Арґентина — Ольга Котульська; Союз Українок Арґентини — Ольга Бандура.

Господарську частину сесії взяли на себе пані зі складових організацій в Ню Йорку: СУА, УЗХ, ОЖ ОЧСУ і Православне Сестрицтво, яким зібрані висказали сердечну подяку за труд і старанне приготування перекусок.

ЗАБРОНЗОВУЮТЬ...

(Закінчення зі стор. 2)

кого Союзу з Китаєм є неможливим без повернення Китаєві загарбаних територій, а помимо цього, він намагається бентежити Захід у цьому відношенні. Про це він, між іншим, каже: „Очевидно, що тепер деякі лідери капіталістичних країн числять на суперечності і відчуження між народами Народної Китайської Республіки, Совєтським Союзом та іншими соціялістичними країнами. Уважаємо, що це є короткозорою політикою, і ті, що женуться за нею, можуть перечислитися. Немає підстави, на якій можна було б вгадати те, як виглядатимуть совєтсько-китайські взаємини в будуччому. Я тільки хочу заявити те, що наші заходи про нормалізацію продовжуються".

В суті речі московські „академіки" у їхній характеристиці Брежнєва зовсім не відбігли від тих, що звали Сталіна мудрецем, батьком і ясним сонечком. Різниця між ними є тільки в технічі і стилізації способу забронзовування сьогоднішнього вождя.

Брежнєв родився і прожив довгі роки в Україні, але він є продуктом тих зайдів в Україну, які вже за свого життя хотіли б бачити в українському народі тільки „совєтський нарід", що, по суті речі, мав би бути вже російським народом. Батько Брежнєва, так як і багато інших росіян, прибув в Україну зі своїми родичами з Росії з курської губернії.

Військова кар'єра Брежнєва почалася від комісара-політрука, який в короткому часі удостоївся ранги майор-генерала. Він брав участь у „висвободженні" України, був у Карпатах і на Закарпаттю. Він був дуже „гуманний" супроти українського населення і коли цікаві закарпатці після „висвободження" питали Брежнєва про те, що з ними тепер буде, Брежнєв відповідав їм, що „тепер вони самі рішатимуть про свою долю, бо мають право на самовизначення".

Як знаємо, того права „самовизначення" зазнали не тільки українці, і тому мої коментарі на ту єресь є зовсім зайвими. Про ролю політруків в Україні ми прекрасно знаємо. Вони, між іншим, давали військові „поради" гнати українських селян на заміновані німцями поля. Чи Брежнєв давав накази гнати українську людність на ті заміновані поля, може сказати історія в майбутньому, а сьогодні Брежнєв є дуже „справедливим, гуманним і мудрим вождем", а, на мою думку, ще більшим російським імперіялістом, який думає, що цілковитою ігнорацією спротиву українського народу проти російського шовінізму доконає знищення української нації. В цьому аспекті Брежнєв перевищає його попередників.

ДІЯ СКВУ...

(Закінчення зі стор. 2)

Підсумовуючи сказане я рекомендую Конгресові до схвалення:

1. Постанову про затримання і на майбутнє схвалених основних завдань СКВУ;
2. Затіснити співпрацю з українськими дисидентами, які живуть в західньому світі і включити їх у працю на відтинку допомоги поневоленому українському народові;
3. Доложити всіх зусиль, щоб поширити нашу дію на громадському відтинку на молодше покоління, народжене і виховане тут, поза межами України, та використати їх для поширення кругу приятелів української справи серед наших співмешканців;
4. Почати кампанію за масовий облік тих людей, які признаються до українства і готові це засвідчити хоч символічною, але систематичною вплатою до „Української фундації" по всіх країнах нашого поселення.
5. Заініціювати і підготовити окрему Сесію Секретаріяту СКВУ при співпраці цілої нашої організованої громади, призначену для ЗАКРІПЛЕННЯ ВЖИВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ нашою спільнотою.
6. Ввести потрібні усправлення в дію Секретаріяту, Президії, Контрольної Комісії, Рад і Комісій СКВУ.
7. Схвалити запропонований рамковий плян праці на чергову каденцію, який узглядить як нашу внутрішню, так і зовнішню діяльність.
8. Заініціювати концепцію добровільних працівників в нашому господарському житті, які б затіснили наш контакт з молодшим поколінням і приготовили належно зміну варти в наших провідних ланках громадського життя.
9. Забезпечити бюджет на потреби СКВУ, схвалений плян праці в рамках 800-850 000 на чергових п'ять років.
10. Розглянути доцільність схвалення окремих проєктів чи акцій та способу їхньої реалізації та фінансування.

Передаючи ці думки під Ваш розгляд, почуваюся до обов'язку скласти подяку всім тим проводам складових організацій СКВУ, які, у відповідь на моє прохання, надіслали свої думки і рекомендації до моєї доповіді, які я в міру моїх сил і в рамках часу, призначеного на цю доповідь старався використати.

ПОДЯКА

В дні Празника Покрови Пресв. Богородиці, то є 14-го жовтня 1978 р., з Волі Всевишнього, відійшов у Вічність у 84-му році свого трудолюбивого життя, Професор Станиславівської Гімназії

бл. п. ІВАН ҐОЛЕМБЙОВСЬКИЙ

наш Дорогий Брат і Швагер

Цією дорогою складаємо найщирішу подяку Впр. о. Парохові М. Мищишинові і Всеч. о. Романові Ґолемба за відвідування померлого в лікарні і за уділювання Найсвятіших Тайн, відслуження Св. Літургії і похоронних відправ і за відпровадження Покійного на місце Вічного Спочинку.

Впр. о. Парохові, щира дяка за теплі слова про Покійного на тризні, як примірного громадянина і прикладного парохіянина.

Дякуємо п. мгр. Михайлові Бойко за добровільне і прекрасне відспівання Заупокійної Св. Літургії і похоронних відправ, і за слова співчуття і розради на тризні, а також за зорганізування збірки на „Церква в Потребі", у висліді якої зібрано 524.00 дол.

Особливу подяку складаємо п. д-рові Михайлові Снігурович за зворушливі прощальні слова над домовиною Покійного і на тризні.

Щира подяка Представникам Товариств за участь у похоронних відправах.

Щиро дякуємо Панству Осипові і Марії Васьковим за відвідування Хворого в дома і несення потіхи в часі хвороби, за участь в похоронах і за прощальне слово п. Осипа Васькова на тризні.

Сердечна подяка п. д-рові Михайлові Дзюбатому за постійну, дбайливу і приязну опіку над Покійним.

Дякуємо чоловічому хорові за участь у похороні і за відспівання пісні „Видиш брате мій", яка попрощала Покійного в далеку путь.

Наша щира подяка Всім, що своєю присутністю вшанували Покійного і відпровадили на Вічний Спочинок.

Особливо щиро дякуємо всім Паням і Панам за приготування тризни.

Нехай Всевишній нагородить всіх Вас сторицею.

Брат — ОСИП з дружиною в Україні
Сестра — СТЕФАНІЯ з ріднею в Україні
Швагерка — ДАНИЛОВИЧ ЛЮБОВ
Швагер — ДАНИЛОВИЧ ІВАН з родиною

•

Список жертводавців

Замість квітів на свіжу могилу, п-ні Орися Марків і п. Стефан Фіголь зібрали пожертви на „Церква в Потребі":

по 40 дол. — Данилович Іван і Софія, Чікаґо;
по 25 дол. — Братство Дивізійників, Фіголь Стефан і Марія, Дубно Григорій;
по 20 дол. — Данилович Любов, Васьків Осип і Марія, Ню Йорк, Український Музичний Інститут, Шумило Ярослав і Оксана, Палидович Володимира, Гладкий Олександер і Ірена;
по 15 дол. — Мандич Зеновій і Ірена, Ярослава Кравчук;
по 10 дол. — Лаврович Роман і Ірина, Левицький Лев, Лукомський Евген і Стефанія, Гіна Григорій і Анна, Телюк Іван і Ірина, Бойко Михайло і Ірина, Попель Роман, Гладка Агафія, д-р Снігурович Михайло і Марія, Попель Ярослав, Андрусишин Гнат, Береза Володимир і Ніна;
по 5 дол. — Дзьобіна Теодор і Ольга, Долішний Василь, Антонишин Богдан і Марія, Микитей Олег і Надія, д-р Борисюк Мирослав, Матвієнко Евгенія, Бутенко Т., Карнаух Ольга, Данко Богдан, Романюк Теодор і Марія, Чучман Ярослав, Сова Іван і Марія, Марків Лев і Орися, Шайдицький Мик., Дуда Мих., Де Франко Софія, Маслянка Володимир і Осипа, Рудка Людвик і Володимира, Витвицька Прися, Іскат Катерина, Панкевич Михайло, Гарасимчук Зенон, Малик Дмитро, Фіцалович Володимир і Ліда, Червак Осип;
по 3 дол. — Черни Мира, Попадюк Дозя, Косович Тарас і Марія;
по 2 дол. — Кузьо Осип і Анна, Дубецький Михайло;
по 1 дол. — Долєскі Й.

У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого
МУЖА, БАТЬКА і ДІДА

бл. п. ВОЛОДИМИРА ПОПАДЮКА

буде відслужена

СЛУЖБА БОЖА

дня 16-го грудня 1978 року
у соборі свв. Володимира і Ольги у Чікаґо, Ілл., о год. 8:30 рано;
у церкві св. Андрія у Бавнд Бруку, Н. Дж., о год. 8:30 рано.

Просимо про молитви за спокій душі Покійного.

•

Замість квітів на могилу, складає 75.00 дол. на Українську Катедру в Гарварді —

Родина

„ПРАВА ЛЮДИНИ"...

(Закінчення зі стор. 1)

прав людини і гуманітарних справ, та спеціяльної асистентки Білого Дому Енн Векслер, президент Картер зазначив, що уряди всіх країн світу, — „не зважаючи чи це Камбоджі, Чіле, Уганди, чи Південної Африки, Нікараґви, Етіопії чи Совєтського Союзу", — знають, що американський уряд зобов'язаний справі прав людини, додаючи, що досі ні один оборонець прав людини в країнах, де ті права обмежені, не закликав уряду ЗСА припинити свою підтримку цих прав.

Відмічуючи, що на грудень цього року припадають важливі річниці, президент Картер спеціяльною проклямацією проголосив неділю, 10-го грудня, „Днем Прав Людини", бо того дня в 1948-му році прийнято Універсальну Декларацію Прав Людини Об'єднаними Націями, а тиждень, який починається 10-им грудня проголосив „Тижнем Прав Людини", закликаючи населення ЗСА гідно відзначити ці річниці. Крім того, на 15-го грудня припадає 187-ма річниця ратифікації Хартії Прав, тобто перших десять додатків до Конституції ЗСА, і тому Президент проголосив п'ятницю, 15-го грудня „Днем Хартії Прав".

Обширніше звідомлення про церемонію в Білому Домі, присвячену 30-ій річниці Універсальної Декларації Прав Людини, буде подане в наступних числах „Свободи".

● РОЗШУКИ ●

РОЗШУКИ
Українська Медично-Харитативна Служба, кол. Український Червоний Хрест пошукує:

Івана КАБЛАША, сина Василя, нар. 1925 року в селі Насічне (або Пасічне).

Нестора ЖУБРИДА, нар. в Загір'ю, воєв. Кросно.

Федора ІЗЕРСЬКОГО-ВАРАНИЦЮ, або Федіра Вовка.

Стефана БЛАКИДУ, родом із села Княгиничі, пов. Рогатин.

Лідію КОРОЛИК, родом з Борислава — Тустановичі.

Хто знав би вище пошукуваних осіб, просимо подати на адресу:

UKRAINISCHER MEDIZINISCHER u. CARITATIVER DIENST e. V.
8000 Muenchen 2, Dachauerstr. 9/II
Deutschland

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 15-го ГРУДНЯ 1978 р.

НЮАРК-ІРВІНҐТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 371 Відд., о год. 7-ій веч. в залі УНДому в Ірвінґтоні. Проситься чл. вирівняти залеглі вкладки. — Стефанія Стеців, гол., В. Шпирка, заст. гол., Леся Назарук, кас., Ю. Баранюк, фін. секр.

НЕДІЛЯ, 17-го ГРУДНЯ 1978 р.

WATERVLIET, N.Y. Річні збори Б-ва св. о. Миколая 13 Відд., о год. 2-ій по пол. в Укр. Клюбі. На порядку: вибір нової Управи на 1979 р. Проситься чл. прибути. Після зборів — перекуска. — Управа.

СУБОТА, 16-го ГРУДНЯ 1978 р.

ДЕТРОЙТ, Міш. Загальні річні збори Б-ва св. о. Миколая — 175 Відд., о год. 7-ій веч., у залі УНДому при 4655 Мартін вул. із звичайним порядком нарад. До участи в зборах запрошується всіх членів. — В. Папіж, гол., Я. Базюк, секр.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. Дж. Річні збори Т-ва ім. Ів. Франка 372 Відд., о год. 6:30 веч. в домі при 139 Westervelt Ave., N. Plainfield, N.J. На порядку: звіт К. Комісії та вибір нової Управи на 1979 рік. Проситься чл. прибути. — Й. Ярема, секр.

НЕДІЛЯ, 17-го ГРУДНЯ 1978 р.

ДЕТРОЙТ, Міш. Загальні річні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 292-ий Відд., о год. 1:30 по пол. в УНДомі. На порядку: звіти Управи, вибір Управи на 1979 р., схвалення пляну праці. Проситься чл. прибути на збори. — Управа.

КАРНЕҐІ, Па. Річні збори Т-Т-ва ім. Ів. Франка 481-ий Відд., в парафіяльній залі церкви Св. Трійці при Вашінґтон Авеню. На порядку: річні звіти та вибір Управи на 1979 рік. — Гелен Возняк, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори С-ва Пресв. Богородиці 36-ий Відд., о год. 1:30 по пол. в кафетерії школи св. Йосафата при 940 Рідж Ровд Іст у Рочестері, Н. Й. Проситься членок взяти участь у зборах та вирівняти належні вкладки. — Стелла Гошовська, Марія Ковальчук, Параска Демянів.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Йосафата 217 Відд., о год. 2-ій по пол. в кафетерії церкви св. Йосафата. На порядку: збирання чл. вкладок, звіт з Ювілейного Бенкету, вибір Управи на 1979 рік. Проситься чл. прибути. — К. Шевчук, предс., Т. Кубарич, фін. секр., С. Васьків, зас. предс., С. Мартинюк, кас., Д. Пристай, рек. секр.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

ПОВІДОМЛЕННЯ

Членам і Відділам УНСоюзу

Повідомляємо Членів і Відділи УНСоюзу, що з уваги на закінчення року, Головна Канцелярія УНСоюзу мусить замкнути рахунки та здепонувати у банках гроші, одержані від Відділів,

не пізніше, як вполудне 29-го грудня 1978 року

Гроші, прислані пізніше вже не зможуть бути зачислені на 1978 рік. З уваги на це, закликаємо всіх Членів УНСоюзу заплатити вкладки, платні в цьому місяці, якнайскоріше, а всі Відділи УНСоюзу вислати розчислення і гроші так скоро, щоб вони наспіли до Головної Канцелярії не пізніше, як у П'ЯТНИЦЮ, 29-го ГРУДНЯ 1978 року до полудня.

Звертається увагу на те, що Відділи, які спізняться з присилкою вкладок, будуть подані як довжники в річному звіті.

Головна Канцелярія УНС

НАЙКРАЩИМ ДАРУНКОМ

на СВ. МИКОЛАЯ і під ЯЛИНКУ

є
Студійна (Коледжова) Грамота УНСоюзу
ЯКА ЗАПЕВНИТЬ ВАШИМ ДІТЯМ І ВНУКАМ
ВИСОКІ СТУДІЇ, ЯКІ ВІДКРИЮТЬ ЇМ ДВЕРІ ДО ЩАСЛИВОГО Й УСПІШНОГО ЖИТТЯ.

По інформації в справі коледжового забезпечення просимо звертатися до місцевих секретарів УНСоюзу, або до Головної Канцелярії на адресу:

Ukrainian National Ass'n, Inc.
P.O. Box 17 a — 30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Приймається оголошення СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ у „Свободі"

Адміністрація „СВОБОДИ" запрошує ВШановних Читачів, Установи, Організації, Товариства, Професіоналістів, Купців і все Громадянство передати свої традиційні святочні привіти у збільшеному Різдвяному числі, що зайдуть у найдальші закутини світу.

Великий тираж „СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартости і значення.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ:

1 цаль через 1 шпальту ..	$ 4.00	4 цалі через 2 шпальти ...	24.00
1 цаль через 2 шпальти ..	6.00	5 цалів через 2 шпальти .	30.00
2 цалі через 2 шпальти ...	12.00	6 цалів через 2 шпальти .	36.00
3 цалі через 2 шпальти ...	18.00	та в інших розмірах.	

ОГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ —
за новим стилем до 15-го ГРУДНЯ 1978 року
за старим стилем до 28-го ГРУДНЯ 1978 року

При замовленні, ПРОШУ ЗАЗНАЧУВАТИ НА КОТРІ СВЯТА. Оголошення будуть поміщенні в порядку їхнього приходу, в першому числі ті, що скоріше надішлють свої замовлення.

Зголошення святочних побажань, РАЗОМ З ГРОШЕВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надсилати до:

"SVOBODA"
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302